

Vliv fragmentace a kvality biotopu městských trávníků na druhovou rozmanitost denních motýlů

V této studii zkoumají autoři vliv kvality biotopu a složení krajiny na druhovou pestrost denních motýlů ve městě Malmö v jižním Švédsku. Celkem bylo zjištěno 4216 jedinců 17 druhů, s průměrem 8 druhů na lokalitu. Významně vyšší druhová pestrost byla zaznamenána na ruderalních plochách v porovnání s tradičními a polopřírodními parky. Druhová pestrost byla vyšší v zemědělské krajině než ve městě, nicméně u nejbohatších městských ploch, tj. ruderalních, se významně nelišila od lučních porostů v okolní krajině. Ze studie vyplývá, že typ biotopu a složení okolní krajiny ovlivňuje lokální druhovou pestrost denních motýlů. Dále je zřejmé, že města mohou obsahovat druhovou rozmanitost motýlů srovnatelnou s okolní krajinou a mohou mít poměrně dobrý potenciál pro ochranu přírody. Speciální pozornost zaslouží ruderalní lokality, které hostily stejný počet druhů jako polopřirozené trávníky v okolí města. Rovněž poskytují prostředí pro druhy raně sukcesních stadií, které v mnohých regionech ubývají.

Využitelné výstupy:

Urbanizace způsobuje ničení a fragmentaci přírodních a polopřírodních biotopů, přičemž zbytky biotopů zůstávají izolovány a jsou obklopeny maticí neobyvatelných ploch. Pro denní motýly je podstatný hojný výskyt živné rostliny, dostatečná nabídka nektaru a vegetační struktura. Management, který tyto zdroje pozitivně ovlivňuje, může zvýšit rozmanitost denních motýlů v městském prostředí. V této studii autoři zkoumají vliv kvality biotopu a složení krajiny na druhovou pestrost denních motýlů v městském prostředí. Rovněž porovnávají druhovou pestrost a složení motýlí fauny v městském prostředí a v přilehlé zemědělské krajině. Studie byla provedena v Malmö, v jižním Švédsku.

Celkem bylo zjištěno 4216 jedinců 17 druhů, s průměrem 8 druhů na lokalitu. Významně vyšší druhová pestrost byla zaznamenána na ruderalních plochách v porovnání s tradičními a polopřírodními parky. Druhová pestrost pozitivně korelovala s konektivitou. Vliv plochy lokality na druhovou pestrost prokázán nebyl. Rovněž populační hustota motýlů vzrůstala s rostoucí konektivitou. Také byla zaznamenána vyšší populační hustota na ruderalních plochách oproti tradičním a polopřírodním parkům. Dva druhy byly výlučně spjaty s městským prostředím a čtrnáct druhů s travními biotopy v zemědělské krajině. V městském prostředí chyběly např. druhy spjaté s vlhkými loukami (bělásek řeřichový, perleťovec kopřivový, perleťovec dvanáctitečný). Druhová pestrost byla vyšší v zemědělské krajině než ve městě, nicméně u nejbohatších městských ploch, tj. ruderalních, se významně nelišila od lučních porostů v okolní krajině.

Skutečnost, že se tradiční parky vyznačovaly nejnižší druhovou pestrostí, není překvapivá, protože postrádají většinu prvků, které tvoří pro motýly vhodný biotop. Mají nízkou výšku trávníku, který je pravidelně sečen, nízký počet původních rostlinných druhů a nízkou strukturální rozmanitost. Nejpravděpodobnějším důvodem pro vyšší druhovou pestrost ruderalních lokalit je, že obsahovaly vyšší počet druhů potenciálních živných rostlin a vyznačovaly se vyšší vegetací. Vyšší druhová pestrost ruderalních lokalit rovněž zdůrazňuje význam raně sukcesních biotopů antropogenního původu.

Pozitivní vztah mezi konektivitou a druhovou pestrostí může být vysvětlen tím, že městské prostředí vytváří zcela nehostinnou matici. Překvapivě nebyl zjištěn vztah mezi rozlohou lokality a druhovou pestrostí. Vysvětlením může být, že všechny sledované lokality byly relativně malé a že kvalita lokality byla významnější než její rozloha. Negativní vztah mezi rozlohou a populační hustotou ukazuje, že dynamika emigrací a imigrací hraje v městském prostředí důležitou roli.

Ze studie vyplývá, že typ biotopu a složení okolní krajiny ovlivňuje lokální druhovou pestrost denních motýlů. Dále je zřejmé, že města mohou obsahovat srovnatelnou druhovou rozmanitost motýlů s okolní krajinou a mohou mít poměrně dobrý potenciál pro ochranu přírody. Příkladem může být hojný výskyt vřetenušky tužebníkové v městském prostředí. Speciální pozornost zaslouží ruderalní lokality, které hostily stejný počet druhů jako polopřirozené trávníky v okolí města. Poskytují rovněž prostředí pro druhy raně sukcesních stadií, které v mnohých regionech ubývají.

Grafické přílohy: [malmo.jpg](#) [1]

Zdroj: Ockinger E., Danestam A., Smith H. 2009: The importance of fragmentation and habitat quality of urban grasslands for butterfly diversity. Landscape and Urban Planning 93: 31-37.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/vliv-fragmentace-kvality-biotopu-mestskych-travniku-na-druhovou-rozmanitost-dennich-motyly>

Odkazy:

[1] <https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/malmo.jpg>